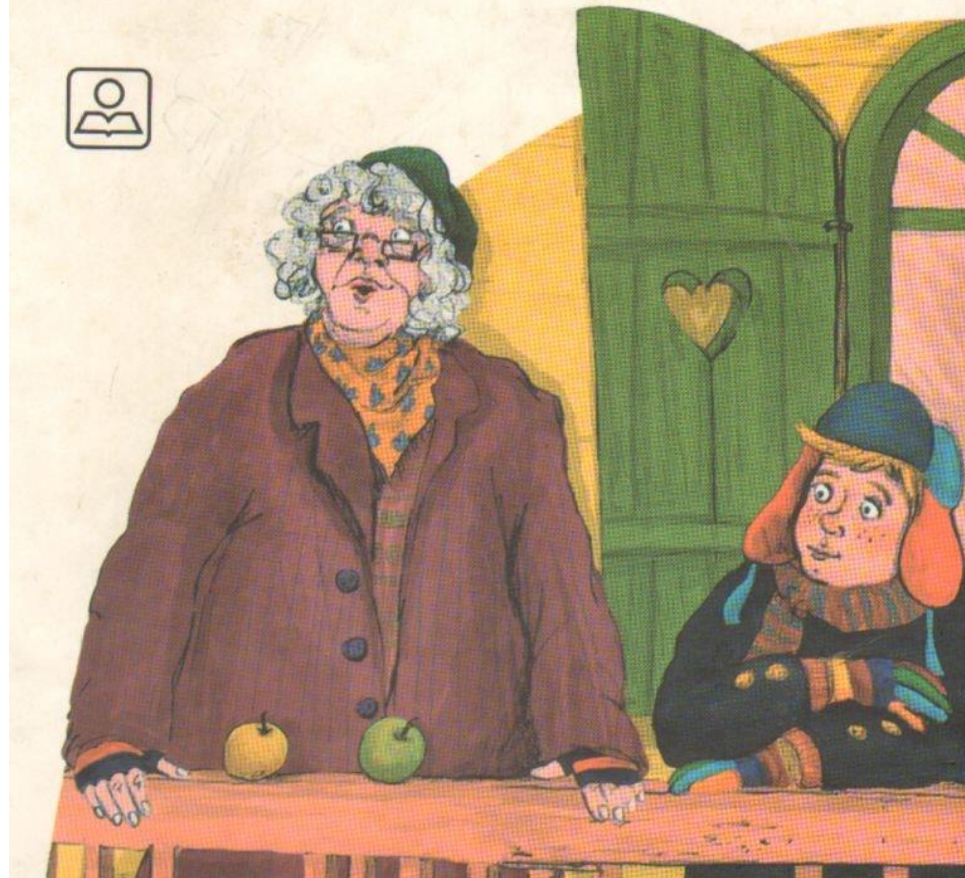
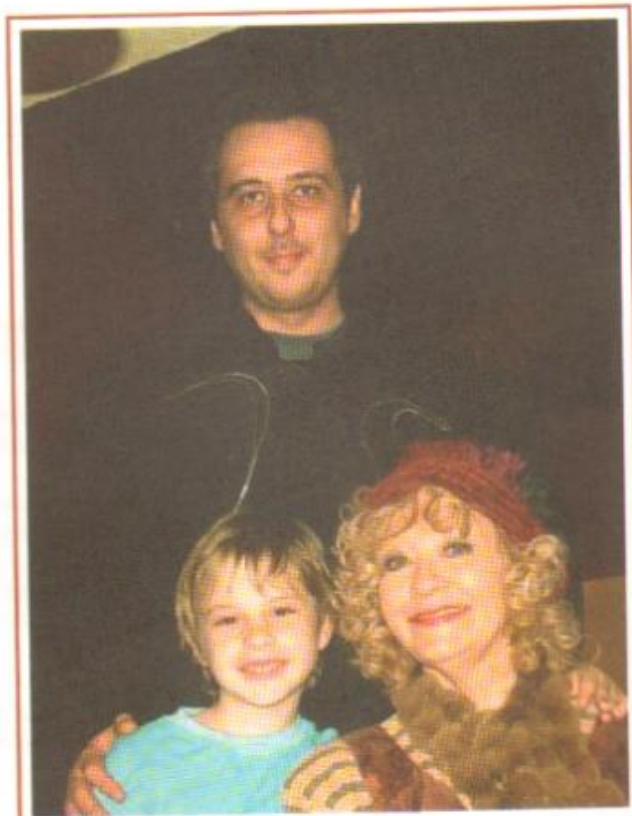

Игор
Коларов

6
КЊИГАИ
ПО

АГИ И ЕМА

Игор Коларов са филмским Агијем и Емом
(Симеон Лазаревић и Милена Дравић)

Писмо младом читаоцу

ВРТЕШКА ДОБРОТЕ

Први пут сам књигу о Еми и Агију прочитао из два разлога. Један од та два разлога је „избегаване“ обавеза. Много је лакше прочитати него написати књигу. И гле чуда – већ на почетку наиђем на реченицу која поткрепљује ову моју помисао: „Ако бисте питали Агија, рекао би вам да је једење јагода савршен начин да се избегне једење јабука“. Радозналост је други, значајнији разлог што сам се прихватио читања ове књиге чим ми је допала шака. Хтео сам да установим зашто сви толико, на сав глас, хвале Игора Коларова и његово писаније. Верујем да сам наишао на понеки тачан од сијасет могућих одговора на то питање. Коларов ме, на пример, и овом и другим својим књигама соколи да истрајем у уверењу да се стварност састоји од обиља постојећих и измишљених ситница, међу којима је и најситнија значајем крупнија од свемира. Писац и његови јунаци личе на читаоца. У томе је штос.

Већ дуже време „Агија и Ему“ (цепно издање) носим посвуда и ишчитавам поново и изнова, редом и преко реда. Некако смо се, књига и ја, спријатељили и одлично се разумемо. Добро, дружим се и са њеним писцем, али нешто ређе. Разлог томе може да буде суманути, збрчкани темпо живота, који смо сами себи наметнули. А може и да не буде. Писци се често понашају као да им је на располагању све време овога света, па се најрадије задржавају у неком свом, измаштаном свету. Бог и читаоци знају зашто је то добро.

Сада се од мене очекује да новим полазницима мени драге књиге одшкринем њена врата и донекле покажем стазицу која води у средиште света у ком су се наизглед шћућурили, а у ствари разбашкарили, Аги и Ема. Ти ћеш се, осећам, узјогунити. Ти си особа и по и зато волиш да отвараш врата књига својом руком, да их проучаваш својом главом, доживљаваш својим срцем и разврставаш својом душом... Одлично, ништа боље од тога! Ова књига је управо теби и намењена. Видим, ујагриле ти очице, питаш се откуд бих могао знати да си то баш ти. Открићу ти тајну: дошапнуо ми Аги. А откуд би он то могао да зна? Рекла му је Ема. Нека буде и тако, али како је она сигурна у то? Е, па, Игор Коларов, писац сладокусац, потрудио се да тако буде.

Игор је очигледно са великим уживањем саградио књигу о Агију и Еми. Ређао је реченицу по реченицу, речцу по речцу, словце по словце, тачкицу по тачкицу... Све док у књигу није стао велики део онога што би могло да занима сваког њеног добронамерног посетиоца твојих година, чак и кад има много више година него што их имаш. Додао је, уз то, и понешто од онога што занима све друге који су вољни да постану достојни твога, Агијевог и Еминог присуства. Веруј ми на реч: имам поверења у његове речи.

Дуго сам писао овај малецни прилог новом издању „Агија и Еме“. Трагао сам за начином да ти књигу препоручим, а да не угрозим твоја читалачка права. Одгонетати читаоцима на свом месту садржину дела унапред, личи на оговарање. Зато ћу ти, ако већ морам, дошапнути неколико „издајничких“ речи о самој књизи и њеним јунацима, али тако да причувам њено и њихово тајанство и достојанство.

Аги живи у Улици Храстова. Он има маму, тату, ујака и све остало што би било довољно за животарење дечаку који расте онолико брзо колико му то године дозвољавају. Хммм... Кад не би постојала разумљива жеља за дружењем с неким попут Еме, становнице Зачараног Замка који неупућенима, дакле – мање

пажљивима од тебе, мене и Агија, личи на расклиману страћуру. Аги уме да се замисли над животом. Уме и Ема. Немој ми рећи да се и ти повремено не замислиш над смислом нечега тако необично важног, крупног и занимљивог као што је живот.

На ту тему би Аги рекао исто што и Игор: „Живот је нешто што у почетку не може да се разуме, а касније још мање“. Ево и шта бих ја томе, овога часа, придодао: „Живот важи онолико колико људи и књига у њему пробаш да схватиш.“ А замисли, молим те, шта Ема има да каже: „Чак и кад би знао сва правила на свету о томе како живети, твој живот би нашао начина да се прелије изван тих оквира и спусти у тебе тајну која га чини толико лепим!“

Милутин Петровић, добар редитељ и, као што је ред, исти такав човек, направио је и играни филм о Агију и Еми. Био сам на снимању. Чак ме је Игор фотографисао крај велелепне Милене Дравић, која глуми Ему. Па опет, Милена је Милена, А Ема је Ема. Филм је филм, а књига – књига.

Изволи, дакле, у књигу. Имаш мој благослов.

Бранко Стевановић

1.

Аги седи испред своје куће и једе јагоде.

Ако бисте питали Агија, рекао би вам да је једење јагода савршен начин да се избегне једење јабука.

2.

Аги је стао испред огледала и почео да прави гримасе. Кревељио се добрих 5—6 минута а затим помисли:
„Ха! Значи тако изгледа деветогодишњи дечак који се селио 18 пута. Па, и није нешто нарочито!“

3.

Аги, тата и мама су се недавно доселили у Улицу Храстова. Мама и тата пуно раде. Али, и када не раде ретко су код куће.

За Агија, свака селидба значи да их у новој кући неће виђати на сасвим нов начин.

4.

Ујак је посебна прича.
Он је ћелав, воли да спава поподне и повремено их обилази.

Ујак за себе каже да је модеран човек.
То значи: једне недеље је овакав, друге онакав.

5.

— Аги, како је било данас у школи? — упита мама намештајући тати кравату.

Спремали су се да иду на вечеру са својим пријатељима.

— Исто — одговори Аги. Хтео је да каже: Исто као и у осталим школама које је до сада променио.

Два и два су четири.

Рим су саградили Римљани.

На страном језику мачка се каже другачије.

Све је, дакле, исто само је сваки наредни дан истији од претходног.

6.

— Када бих имао корњачицу у акваријуму — промрмља Аги док је прао зубе, али не доврши реченицу.
Јер, није знао шта би радио са њом.
Ипак, било би лепо да је има.

7.

Аги је седео на љуљашци у свом дворишту и посматрао оронулу кућу преко пута улице.

Изгледала је као Зачарани Замак који се клима и шкрипи ако случајно дуне неки поветарац.

„Све у свему“, помисли Аги, „било би страшно занимљиво када би овом улицом прошао један мали, изгубљени торнадо...“

8.

— Аги, глупердо! Аги, глупердо! — викала су деца за њим док се враћао из школе.

9.

Дошао је ујак.

— Аги, мој човече, колико си само порастао!

Аги га сумњичаво погледа: осећао се некако непромењено. Дође му да заплаче.

10.

Тати су украли ауто.

— Нов-новцијат ауто! Како је то могуће?! — виче тата и вуче Агија за уво.

Аги хоће да му каже:

— Али, тата, ја не знам да украдем кола...

Уместо тога, Аги ћути, а суза му се полако слива низ образ.

11.

Аутомобил је пронађен.

Тата је весео.

Купује мами цвеће и води је у позориште.

12.

„Не знам“, помисли Аги „корњачица у акваријуму можда и није лоша идеја. Али, сувише је спора и ћутљива.“

Аги затвори очи и стресе се. Не би му било пријатно да њега неко држи затвореног у стакленом кавезу.

„Ах“, уздахну. „Када бих имао брата само бих га посматрао. И то би било доста“.

13.

— Зар не мислиш да Аги постаје помало... чудан? — упита мама.

Тата није скидао поглед са свог компјутера.

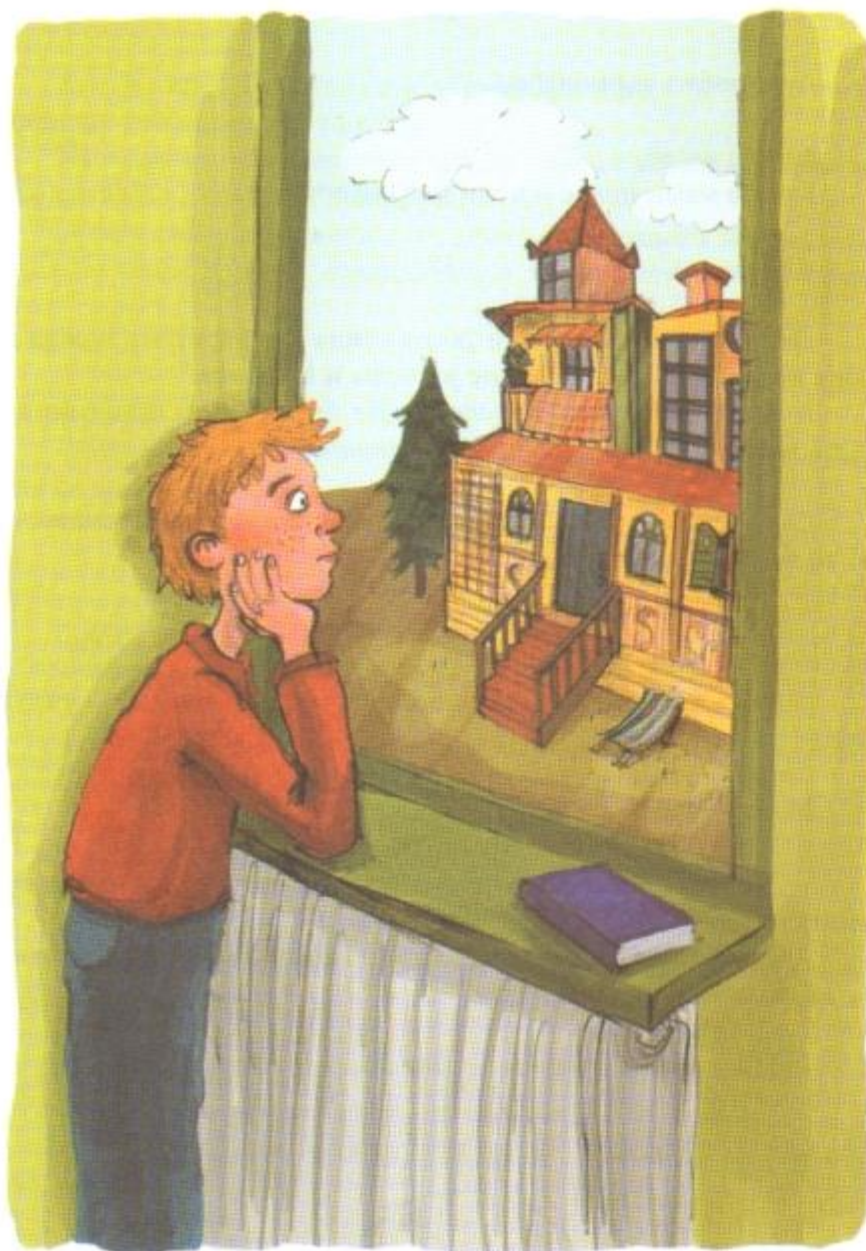
Између куцања неких бројки упита:

— Чудан, у ком смислу?

— Не знам. Када смо код куће стално пиљи у нас као да му нешто треба.

— Аги је велики дечак. Ако му је нешто потребно, довољно је да само затражи.

— Ипак, не разумем га – рече мама и упали телевизор.

14.

— Аги, глупердо! Аги, глупердо! — викала су деца за њим док се враћао из школе.

— Како је злоба досадна — рече Аги.

15.

Аги је држао чекић у руци.

— Хоће ли мама и тата да примете ако поразбијам све прозоре у кући?

Аги стеже чекић и звиждуће химну.

16.

Аги се налактио на прозор своје собе и посматрао Зачарани Замак.

Каква страћара! Зашто људи праве тако старе куће?

17.

— Аги, како је било у школи? — пита га тата и гледа кроз њега као кроз телевизијску рекламу.

Аги слеже раменима и одлази.

18.

Живот је нешто што у почетку не може да се разуме, а касније још мање.

Ако бисте питали Агија, он би вам исто то рекао.

19.

Ујак утрча у кућу попут уплахирене веверице.

— Аги, погледај! Најновија врста чоколаде са неким воћем за које никад нисам чуо. За тебе!

И пре него што је Аги стигао да каже: хвала, ћелава веверица је хркала.

Ујак просто није био способан да одоли чарима софе у дневној соби.

20.

Аги је читао књигу о Џингис-кану када се ујак пробудио.

— Аги, мој човече, растеш као да те заливају магичном водом!

Аги хтеде да га упита ко га то залива, али ујак је поново заспао.

21.

Ако бисте питали Агија, рекао би вам да је одличан пливач, мада још није научио да плива.

Он се не узнемирава пуно због тога.

Што се њега тиче, то је само питање времена.

Један одлазак на базен (или на море са мамом и татом) биће довољан да реши тај проблем.

22.

Аги одлази да спава без вечере.

Не, мама и тата немају ништа са тим.

Они нису код куће.

Агијев апетит је као лутрија — никад не зна када ће да буде гладан и када неће.

23.

Долазио је поштар и донео разгледницу од ујака који је отишао у неко познато зимовалиште на неколико дана.

„Драги моји, овде је дивно и лепо се проводим“.

Само је то написао.

На разгледници је био приказан пингвин како спава на леденој коцки (Зззз-Зззз) и сања кревет направљен од огромне санте леда.

24.

Агија боли зуб.

Досадно!

Ненајављена зубобоља може да упропасти човеку цео дан.

25.

Аги би желео да се игра жмурке.

Затворио је очи и пружио себи прилику да се добро сакрије.

Ипак, Аги је изврстан трагалац.

Пронашао је себе као од шале.

26.

Аги је постао медвед.

То је сањао и било му је мало жао када се пробудио.

27.

Мама и тата су били добро расположени. Дошли су кући насмејани и донели Агију цип — играчку на даљинско управљање.

Можда ће да га одведу и у биоскоп?

А после биоскопа — шетња, разговор о китовима и сладолед од јагоде.

Међутим, мама и тата су негде журили.

Када су отишли, Аги се лењо вукао од собе до собе, а затим је ставио теглу меда у цип и провозао је по читавој кући.

28.

Аги никад није био у циркусу.

Гледао је једном на телевизији циркуску представу — било је забавно, али то није исто.

Као јагоде које је јео и јагоде које је виђао на слици.

Разлика у укусу ових јагода ипак је била велика.

29.

— Молим вас, можете ли ми рећи где је Улица Храстова?
Изгубио сам се — обрати се Аги једном пролазнику.

— Идеш из школе? Зашто те тата и мама пуштају самог?

— Они... — рече Аги и замисли се. — Они, чини ми се да немају времена. Молим вас, реците ми где је Улица Хрстова и нећу вас више никад узнемиравати. Ја увек брзо научим где живим!

30.

— То дете је сваким даном све чудније — рече мама тати док су у дневној соби гледали вести. — Некад имам осећај као да у кући имамо странца коме изнајмљујемо собу.

Тата се промешкољи и промени канал.

31.

— Месец је Земљин пратилац, небеско тело удаљено око 380.000 km од мене у овом тренутку. У току дана чини ми се и да не постоји.

Аги је лизнуо свој сладолед од јагоде. Прилази му девојчица и пита га колико има сати.

— Не знам — одговори. — Ја сам са Месеца, а тамо је све другачије.

„Све што желиш, већ је неко други пожелео“, мисли Аги и гледа у небо.

Тамо негде су звезде. И Месец.

32.

— Ја сам Ема.

— Зовем се Аги.

Тако су се упознали.

33.

Ема је била старица која је живела у Зачараном Замку. Аги није ни сањао да у таквој страћари неко може да живи.

Пауци, духови, костури и мишеви да, али Ема?

Никако.

Неколико пута јој се дубоко загледао у очи, али изгледа да она о томе није ни мислила.

34.

— Аги, хоћеш ли бити љубазан и одеш да купиш 10 јаја и слани кекс? Желим да видим колико сам виша од тебе.

Аги се збуну. Ема је тако ситна и мршава, могао је лако да је замисли како се у кавезу љуља на љуљашци са папагајем.

Али, испало је да је Ема виша од њега за тачно 3 јаја.

Аги је био опчињен. Три јаја, и то је нешто.

Слани кекс су појели.

35.

— Зашто често стојиш сам крај свог прозора? — упита Ема док је поправљала славину у кухињи.

Аги јој додаде клешта и парче прљаве крпе.

— Не знам. Нисам то приметио — рече Аги.

Ема га попрска капљицама воде и упита:

— Да ли знаш колико судова могу да оперем са количином воде која је потребна да би се у њој лежерно башкарио један просечан, не баш угледан кит? Знаш, има китова већих од твоје и моје куће заједно.

Аги се осмехну и рече:

— Хоћемо ли поподне у биоскоп? Има неки филм о нечему.

36.

— Ема, где живе твоји мама и тата? — упита Аги.

— Са моје тачке гледишта, они живе у комшилуку.

— Да ли их често виђаш?

— Па, не баш. Не могу да кажем да ми праве доручак или купују ципелице за рођендан. Једног дана, када будеш био стар као ја, толико стар да ће заиста бити велики проблем да упишеш школу балета, виђаћеш своје родитеље само на фотографијама. Или када спаваш, у сновима.

Аги заћута.

— Ема?

— Да, Аги?

— Знаш, ја маму и тату само тако и виђам: на фотографијама, или када спавам.

У сновима.

37.

Један каменчић удара у Агијев прозор.

— Аги! Пробуди се!

Аги прилази прозору, трља очи и забезекнуто гледа у Ему, која је у дубоким, гуменим чизмама и са штапом за пецање.

— Облачи се, брзо! Направила сам диван прелив а жао ми је да га бацим на рибу из продавница. Јеси ли видео некад те рибе, допремљене ко зна када и одакле? Некако су апсолутно

мртве, немају ни мало радости у очима. Хајде, брзо, идемо на пецање!

— Али Ема... јеси ли ти икад упецала нешто у животу?

— Могуће је, не сећам се.

— Затим, да ли имамо дозволу за тако нешто?

— Дозволу, од кога? Од маме и тате? Од полиције? Аги, погледај нас двоје: ти си дериште, а и ја сам нешто слично.

Ако би нама требало допуштење од било кога да ловимо рибу, онда овај свет заиста не би имао смисла!

38.

Ема је бојила своје поштанско сандуче у црвено, плаво, бело, љубичасто, зелено. Било је то лепо поштанско сандуче у облику брода са једрима. У последње време опет је почела да добија пошту.

Стизала су јој писма и разгледнице.

Од Агија.

На једној разгледници је писало:

„Драга Ема, ја сам на степеницама које воде на други спрат. Ту ћу се мало одморити и затим настављам пут за таван. На тавану је вероватно страшно, али невоља је у томе што нисам пуно страшљив. Претпостављам да је то ОК. Или макар чудно. У сваком случају, смислићу неки добар начин да уплашим самог себе. Како си ти? Недостајеш ми. Данас те нисам видео чак 3 пута.

Аги“

39.

— Аги, глупердо! Аги, глупердо! — викала су деца за њим док се враћао из школе.

— Аги, геније! Аги, геније! — викала је Ема идући му у сусрет. Широко је махала метлом коју је наследила од чукун-бабе (прва половина 19. века). На метли су били окачени:

- балони,
- старинске, дугачке мушке гаће препуне рупа,
- глава плишаног медведића,
- трака тоалет-папира са цветићима, и
- заставице фудбалских клубова.

40.

— Желиш ли мало млека?

Аги одмахну главом и гуцну свој чај са медом. Намрштио се, више би волео сок од јагоде.

— Од првог дана у новој школи имам проблема за ученицима. Прилазио сам им и покушавао да разговарам са њима, али бих се увек ушепртљао, као да сам неспретњаковић који свима смета. Сигурно су помислили да нешто са мном није у реду.

— Деца! — фркну Ема и нали Агију још чаја. — Тако знају понекад да буду тврдоглаво неодрасла!

41.

Ујак се појавио на новом мотору.

— Аги, зар није права бебица? Зар није величанствен?

Аги заусти нешто да каже (вероватно: Како је огроман, или: Хоћеш ли ме возити по граду када нема школе?), али ујак помази свој мотор и одјури низ улицу.

42.

— Ема, знам шта ћемо да радимо. Играћемо шах.
— О, шах? ОК.

Аги и Ема седају на подножје споменика у парку и играју шах.

Када су завршили, примећују 2 ствари:

1. Играли су без табле и фигура.
2. Победио је неко за кога нису ни рачунали да је био присутан.

43.

Тата је подмазао улазна врата која су шкрипала, а затим је сео да решава укрштене речи.

— Тата...
— Не сада, Аги.

44.

Ема је изгледала заиста блесаво када би ставила на главу свој шеширић украшен шареним и дугачким перјем.

Агију је тада личила на председницу Друштва за заштиту ћакнутих птица, којима не пада на памет да изумру и нестану са лица земље.

45.

- Мама, нећеш ми веровати када ти кажем шта сам данас видео — рече Аги који је управо завршио писмо за Ему.
- Онда је боље да ми кажеш нешто што ћу ти веровати.
- Замисли, видео сам мачку са 2 тела!
- Ох, Аги, сувише рано је почео да ти попушта вид...

46.

„Драга Ема,

Данас сам размишљао о чудним појавама у свету. Размишљао сам и схватио да је све чудно: ти, ја, пудлица, лед, Месец, сендвич. Одлучио сам да и ја смислим нешто необично, али највише што сам успео било је да замислим мачку са два тела. Кажи ми, да ли је мачка са два тела нешто нормално? Ако није, моја резервна опција је црни коњ који баца белу сенку.

Аги“

47.

„Драги Аги,

Најпре, опција број 1. Мачка са два тела.

Оваква мачка била би веома успешна у хватању миша са два тела. Браво!

Затим, опција број 2. Црни коњ који баца белу сенку.

Изванредно! У случају нестанка струје у нашој улици, десетак оваквих коња били би одлична замена за улично осветљење.

Ема

П. С. И ја сам измислила нешто за твоју колекцију чудних појава:

Кишобран који се заборавља код куће када се иде у шетњу по киши.“

48.

— Ема, хоћеш ли ми помоћи? Имам флеку на кошуљи — рече Аги (била је среда).

Ема се окрете и поче да се удубљује у мрљу на десном цепу Агијеве кошуље.

— Каква дивна флека! Погледај само тај облик, личи на носорога који се изгубио у космосу. Не, Аги, ниси у праву — рече Ема после краћег размишљања.

— Нисам?

— Ти немаш флеку на кошуљи.

— Немам?

— Не. Ти имаш кошуљу око флеку.

(На крају овог разговора и даље је била среда.)

49.

— Данас је 30.200. дан мог живота — изненада рече Ема док су стајали у реду да купе карте за музеј.

Волели су да иду у музеј.

Нису много обраћали пажњу на предмете смештене по стакленим витринама или на дебелим каменим постољима.

Посматрали су људе који су посматрали предмете.

50.

— Ема, да ли видиш оног човека у зеленом сакоу, са клемпавим ушима, испред скулптуре без руку? Изгледа као да му је свеједно да ли се налази у музеју, на рагби утакмици или поред камина у својој соби.

Аги је потом ћутећи буљио у њега.

— Ако изузмемо клемпаве уши, некако ме подсећа на мог тату.

51.

— Аги, погледај ону младу жену која жмирка док се удубљује у оне досадне посуде из средњег века. Кладим се да код куће има златну рибицу која се зове Госпођица Април.

— Ема, нисам сигуран да се она удубљује у било какве посуде. Она се шминка.

— Ох, у том случају, једна Госпођица Април можда и не постоји!

52.

— Зашто си рекла да је данас 30.200. дан твог живота? Да ли је то као неки празник?

— Аги, мораш признати да је прилично интересантно кад неко има више дана него речи којих може да се сети.

Ема ухвати Агија за руку.

— Хоћемо ли да купимо сладолед? — упита га.

— Од јагода?

— Наравно — рече Ема смешећи се.

Док је Аги јео свој сладолед, Ема замишљено рече:

— Једина уметност у животу је да се научи да је живот диван и бескрајан, и да никакви бројеви не могу да га смање.

53.

Ујак је повремено долазио, гланцао свој мотор у дворишту, а затим обавезно поподне одспавао 20—25 минута.

Маму то није занимало.

Ни тату.

Уосталом, да су чешће били код куће Аги би свакако умео да им опише ујаков моторцикл. Или би га сами видели. Свеједно.

Овако, ујак је био као авет за коју је само Аги знао да постоји.

54.

— Када сам била мала — рече Ема отпакујући свој нови фото апарат (одлучила је да се бави уметничком фотографијом) — имала сам пса који се звао Биби. Моја бака га је звала: Досадни Лајавац Биби Од Кога Ђу Да Полудим. Свако јутро између 5,30 и 6 ускакао је у мој кревет и почињао да лаје. То је значило да је време да устанем.

— И шта је потом било?

— Ништа. Умро је.

— Жао ми је.

— Не буди смешан. Кућни љубимци умиру исто тако успешно као и њихови власници.

— Углавном — настави Ема када је наместила филм у фото апарат — пет дана након што је умро, наредила сам му да ме више не буди.

— Зашто?

— Зато што сам заиста желела да се наспавам!

55.

Ема и Аги су у тржном центру. Одлучили су да ништа не купе.

Ема је, наиме, желела да сликају људе у смешним ситуацијама.

Фотографије ће послати на конкурс:

„Најлепша фотографија мора, река или језера“.

Прилази им човек одевен у скупоцено одело и са мргодно озбиљним изразом лица.

— Опростите — обратио им се — покварио ми се сат. Можете ли ми рећи колико је сати?

Ема му припрети прстом и рече:

— Погледај у свој часовник и видећеш да је време савршено...

56.

Аги је плакао у остави за ципеле. Био је сигуран да га нико не чује. Ујак их није посећивао већ данима, а мама и тата су негде.

Он обриса лице рукавом кошуље и написа Еми телеграм.

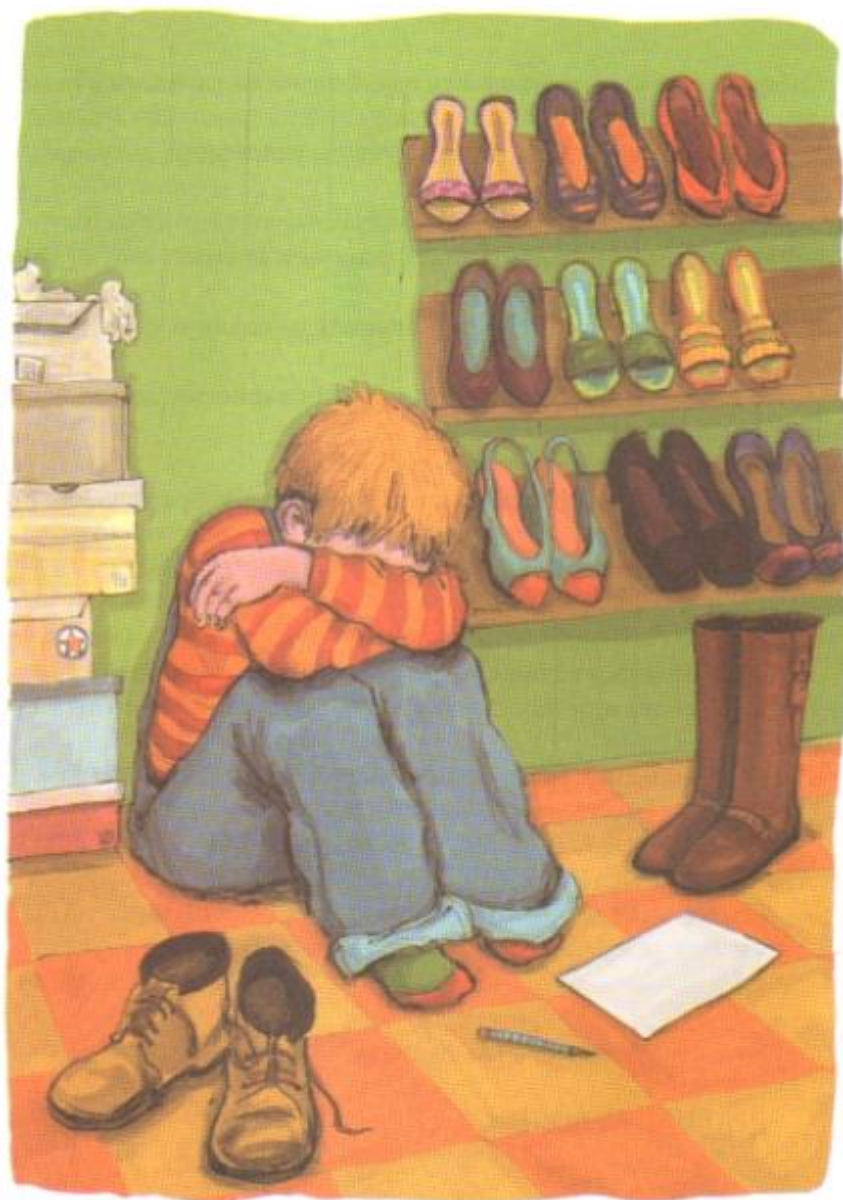
„ДРАГА ЕМА СТОП ПЛАКАО САМ СТОП НЕМОЈ НИКАДА ДА МЕ ИСПИТУЈЕШ О ТОМЕ СТОП

АГИ“

57.

Одговор је стигао веома брзо.

„ДРАГИ АГИ, ВОЛИМ ТЕ НОН-СТОП!
ЕМА!“

58.

Самоћа је сваки тренутак који се не дешава у лету или на цвету.

То је закључак једног лептира.

Да је Аги лептир, и он би мислио управо тако.

59.

— Аги, глупердо! Аги, глупердо! — викала су деца за њим док се враћао из школе.

Иако је желео, мрзело га је да убрза корак. Било му је лакше да их не примећује.

60.

Уторак.

Дан који долази пре среде.

Ништа нарочито.

Пре Агија, увек долази Аги.

61.

Ема је распаковала материјал за макету трговачког брода из 17. века.

Волела је бродове, мада у животу није крочила ни на један.

Неке ствари је волела на одстојању.

62.

— То може да буде права збрка — рече Ема једног необавезног дана — када се размишља премало или превише.

Аги је осетио да је у праву.
Познавао је збрку као свој џеп.

63.

Ујак се оженио. Дошао је једног дана и рекао:
— Ово је моја жена.

Мама и тата нису били код куће.

— Ово је Аги, мој човек. Порастао је, зар не?
— Претпостављам да јесте — одговори ујна безвољно.

Било је поподне, време за дремку.
Ујак и ујна су заједно одхркали концерт у трајању од 20-ак минута, и отишли.

Аги није успео да види које су јој боје очи.

64.

— Јутрос сам имала гадну свађу са собом — уздахну Ема.
— Хтела сам да обријем браду. Знаш, то би било занимљиво, мушко искуство, али она друга Ема се томе оштро успротивила!

— Али... ти немаш... браду... — поче Аги да муца.
— То је рекла и она друга Ема. Аги, на чијој си ти страни?!
— Али...

— Рекла је: „Зашто бријати оно чега нема?“, а ја сам јој одговорила: „То је експеримент!“. Онда је друга Ема узвратила: „Експеримент? То је циркус!“. Није ми преостало ништа друго него да јој кажем:

Неухрањени мољцу који носи виклере!
Изнемогла муво!
Савременику диносауруса!
Било јој је драго због тога, па ми је узвратила:
Невраћена књиге из градске библиотеке!
Краво без репа!
Подводна бицикло!

Аги је зинуо од чуда.

— Доста! — узвикну Ема. — Аги, идемо да се прошетамо. Не могу више ни један једини минут да останем у истој кући са том немогућом, логичном женом!

65.

Аги је добио телеграм од Еме да сврати.
Имала је изненађење.

Упао је у трпезарију и затекао је како долива млеко у тањире. Бело маче са црним туфнама, које је изгледало као да никад у животу није јело, храбро се борило са храном.

— Враћала сам се са пијаци, а ово чудовиште ме је пратило у стопу. Сигурно је својим мачећим умом помислило: „Ево једне бабе коју ћу да шармирам за секунду“. Аги, дај му име.

— Нека се зове... — замисли се. — Нека се зове Биби Јуниор.
— Биби ће бити одушевљен. Сигурно на неком облаку већ оштри канце од среће!
— Које је расе?

— Никад се нисам сналазила са расама, превише их је. Али, ако је то важно, онда... Мислим да је у питању Лукава Чачкалица, јужна подврста.

После три сата, Биби Јуниор је нестао.

Ема се мувала по крају гунђајући:

— Тако мало, а већ зна да кидне!

66.

Аги се разболео.

Имао је високу температуру и лежао је у кревету.

Мама и тата су унајмили жену која је водила рачуна да Аги пије лекове на време, а осим тога спремала му је и храну – разне бљутаве супице и чорбице, које није смео да одбије.

Јер, жена је била велика и страшна као оклопна крстарица, имала је бркове и подочњаке.

67.

Ема га је посећивала сваког дана (кришом му је доносила јагоде са шлагом), и причала му приче пред спавање, иако је, рецимо, било јутро.

Агију нико никад није причао приче за лаку ноћ, тако да је морао много тога да надокнади.

68.

Ема је купила кокошку.

— Упознај Грофицу.

— Драго ми је — рече Аги.

Грофица га равнодушно осмотри, протеже крила и заспа.

69.

Важно је рећи: Грофица није била обична кокошка.

— Понекад ме заиста изнервира — рече Ема. — Трчи тако сва весела, а онда изненада заспи на ногама. Може да спава више од пет сати. Ако настави са таквим понашањем, одвешћу је код психијатра.

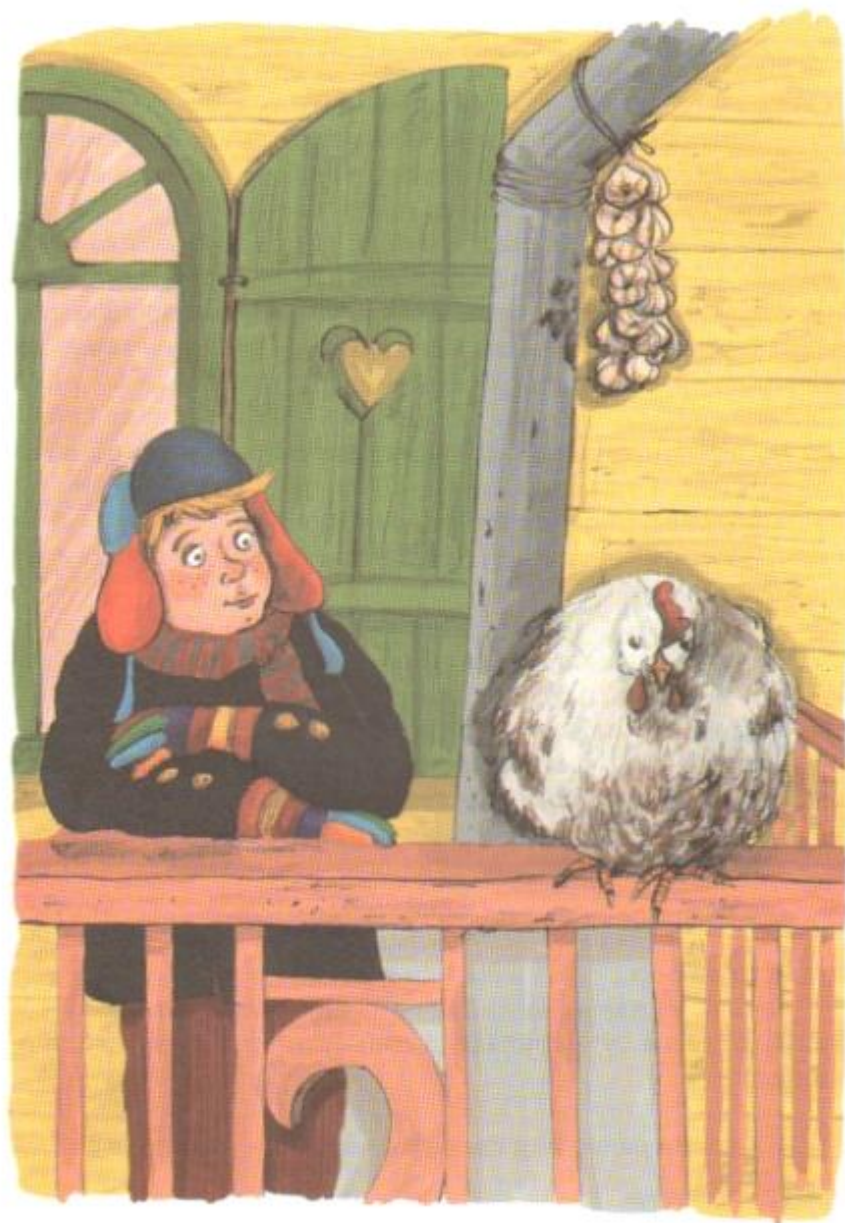
— А можеш и да је поклониш мом ујки и ујни као свадбени поклон. Мислим да би им се Грофица јако допала — закикота се Аги, а затим поче да обилази око Грофице размишљајући.

— Ема, можда спава јер је несрећна. А несрећна је јер је кокошка. А кокошке не лете. Можда све што Грофица жели јесте да узлети као неки дебели голуб!

70.

Аги је дошао кући са великом модрицом на челу.

— Аги, душо, опери судове, молим те. Јако сам уморна — рече мама и зевну.

Мама и тата нису имали времена да оду у школу на родитељски састанак. Зато је Аги замолио Ему да дође.

— Нико никад не долази код мојих учитеља да се распита о мени.

Тако јој је рекао.

Ема је, наравно, каснила. Ушла је у учионицу препуну родитеља, прогунђала: Дobar дан, и села у последњу клупу до прозора.

— Опростите, ви сте...? — упита је учитељ.

— Ја сам.

— Мислим, због кога сте дошли?

— Због Агија, наравно! Зар не видите да лично? Ја сам му сестра.

— Сестра?

— Ох, да, то је загонетка чак и за наше родитеље. Али, наставите, овде сам да слушам а не да причам.

Ема је била одушевљена Агијевим успехом у школи. Купила му је сладолед, и спремила поклон који ће му предати касније.

Да је неко други живео у Зачараном Замку уместо Еме, полудео би од беса.

Фасада је одавно почела да се љушти, неколико прозора је напукло, даске су шкрипале, а сада је и кров почео да прокишњава.

— Сваким даном сам све ближе звездама — насмеја се Ема.

„Драги Аги,

Ако је твоја теорија тачна, Грофица је коначно успела. Била је својим послом у дворишту код комшије (који ових дана реновира кућу), када је изненада заспала на спуштеном крају дечије клацкалице. Претпостављаш, ипак, да јој је била потребна мала помоћ. Један од радника је испустио цак нечег веома тешког на клацкалицу. Пљас!!! Грофица је полетела као ракета преко кровова кућа! Да си само могао да видиш изненађење и срећу на њеном лицу. Тако је брзо узлетела да у почетку није стигла да користи крила. Верујем да јој то касније није био проблем. Тражила сам је али од ње ни трага ни гласа.

Морам признати да ми недостаје, али овако је боље. Надам се да је срећнија и да више не спава дуго. То ипак није здраво.

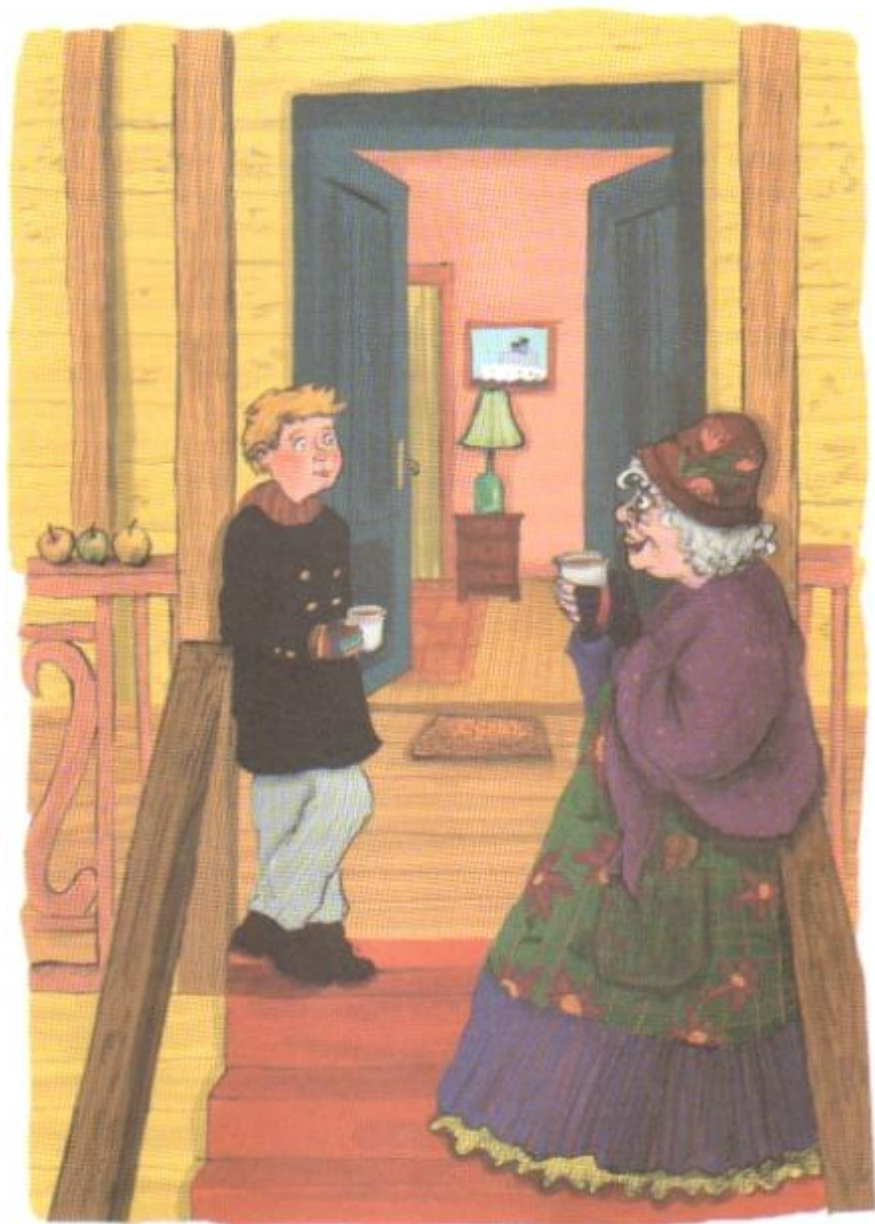
Ема“

— Једна Ема као што сам ја зна да направи 78 врста колача.

— Један Аги као што сам ја не сматра да је узбудљиво када киша кроз бушан кров пада тачно у центар његовог колача. И сок од јагода, ако је понуђен!

Ема га погледа и насмеја се.

Следеће недеље су поправили кров.

75.

Аги стаде испред огледала и замисли се.

Имао је крупне очи и високо чело. Коса му је била разбарушена, са неукротивим праменовима. Није волео да се шиша. Није волео ни да се не шиша. Просто, то га није занимало.

Био је мршав и најнижи дечак у свом разреду. Када му се нису обраћали са: „Аги, глупердо“, звали су га „Аги-бонсаи“.

Када посматра Ему, Аги не може да се отме једном утиску:

Ема је ОК.

Ема је тотално онаква каква треба да буде.

Када би душа могла да се види кроз микроскоп, имала би лице Еме.

76.

„Аги, дођи брзо! Мислим да сам почела да пишем поезију!

Ема“

77.

Аги улете у Емин радни кабинет и стровали се у фотељу. (То је била једна омања просторија препуна књига, алата, црно-белих фотографија, шешира са шареним перјем, плоча са чудном музиком. На зидовима су биле исписане реченице на страним језицима, а био је ту и портрет Профице, насликан љубичастом бојом).

— Седи. О, већ си сео. А сада пажљиво слушај. Песма се зове: „Тресак“.

И Ема се, занесеног лица, забуљи негде изнад његове главе.

— Зар није лепа?
 — Шта? — упита Аги изненађено.
 — Како шта? Песма, наравно!
 — Ема, могао бих се заклети да си све време ћутала. Ја ништа нисам чуо.

Ема га обухвати погледом пуним сумње, а затим схвати да поезија понекад мора да се запише и прочита другоме, јер је то део лепог понашања.

Умочила је Грофичино перо у мастило и брзо исписала неколико редова на салвети.

— Ето — промрмља — и та ситница је обављена. А сада буди пажљив. Песма се, дакле, зове: „Тресак“.

ТРЕСАК
 од Еме

Пажљиво сам пресадила
 љубичицу у мању
 саксију.
 Узимам празну саксију.
 Јадан поштар!
 Бацићу му је
 на главу
 зато што је превише
 озбиљан и не воли
 да разговара са људима!

Аги је приметио да расте на сасвим другачији начин од својих школских другова.

У реду. Носио је исту величину мајица и ципела као и прошле године. Али, све оно што су га учили у школи, или је чуо од одраслих који су га вежбали како да буде фин, нормалан дечак, постајало му је тесно и мало.

А Ема је Океан.

Претпоставимо да је Аги много већи него што јесте. То би изгледало овако:

1 Аги X 8 Агија = Стварно Велики Аги.

Чак и тада Стварно Велики Аги не би био довољно паметан да му Ема досади. Јер Ема му није држала лекције и говорила:

— Само дебили се не уклапају у проверене ствари. Не буди дебил, дебили су бескорисни.

Не.

Ема је учила живот заједно са њим.

Ема је то једном овако рекла:

— Чак и када би знао сва правила на свету о томе како живети, твој живот би нашао начина да се прелије изван тих оквира и спусти у тебе тајну која га чини толико лепим!

Аги није марио за било каква правила.
 Желео је само једног, јединог пријатеља.

– Иде ми се на клизање. Хоћемо ли? — упита Ема.

Постоји неколико врста клизача. Набројаћемо неке:

1. УМЕТНИЦИ. Они праве скокове и окрете од којих се човеку заврти у глави.

2. ПОСМАТРАЧИ. Врста која никад не излази на лед. Обично се труде да немају клизальке, долазе на клизалиште због неког, и ту читају новине.

3. УПОРНЕ ШЕПРТЉЕ. Ни после година напорних вежби нису у стању да остану на ногама. Када падну, обавезно са собом повуку туце људи.

4. МИСЛИОЦИ. Клизају се уз ограду ограниченом брзином и при том су замишљени.

(Ема је била мешавина свих ових врста).

Са друге стране, Аги је био Заузимач Простора, или Сметач.

То је група која се укопа на центар клизалишта и не помера се. Није баш задовољство за једног Уметника да у тренутку скока тресне о једног Сметача. Болно је.

Опет, Упорне Шепртље се одушевљавају Сметачима. Док се пада, сасвим је у реду придржати се за Сметача и покушати да се избегне оно што се не може избећи. Али, од Агија ни они нису имали никакве вајде.

Он је био тако мали и несигуран, да је и кијање болесне мачке могло да га обори на лед.

– Аги, не буди тужан — рече Ема док су се враћали кући.
— Човек сасвим лепо може да се клиза и стојећи на једном месту.

У петак су дошли Агијеви баба и деда.

Аги их никад није видео.

Скувао им је чај и послужио их чоколадним кексом. Мама и тата су се јавили и рекли да ће доћи јако касно.

– Нема везе — рече деда обраћајући се баби. — Ионако не можемо дуго да останемо. Само смо свратили на путу за море.

Када су отишли, Аги уздахну и стаде крај прозора.

Полицијска сирена је пролетела Улицом Хрстова.

Аги је у свом дворишту заливао цвеће, а Ема му је довикнула:

– Свет је опет био неваљао!

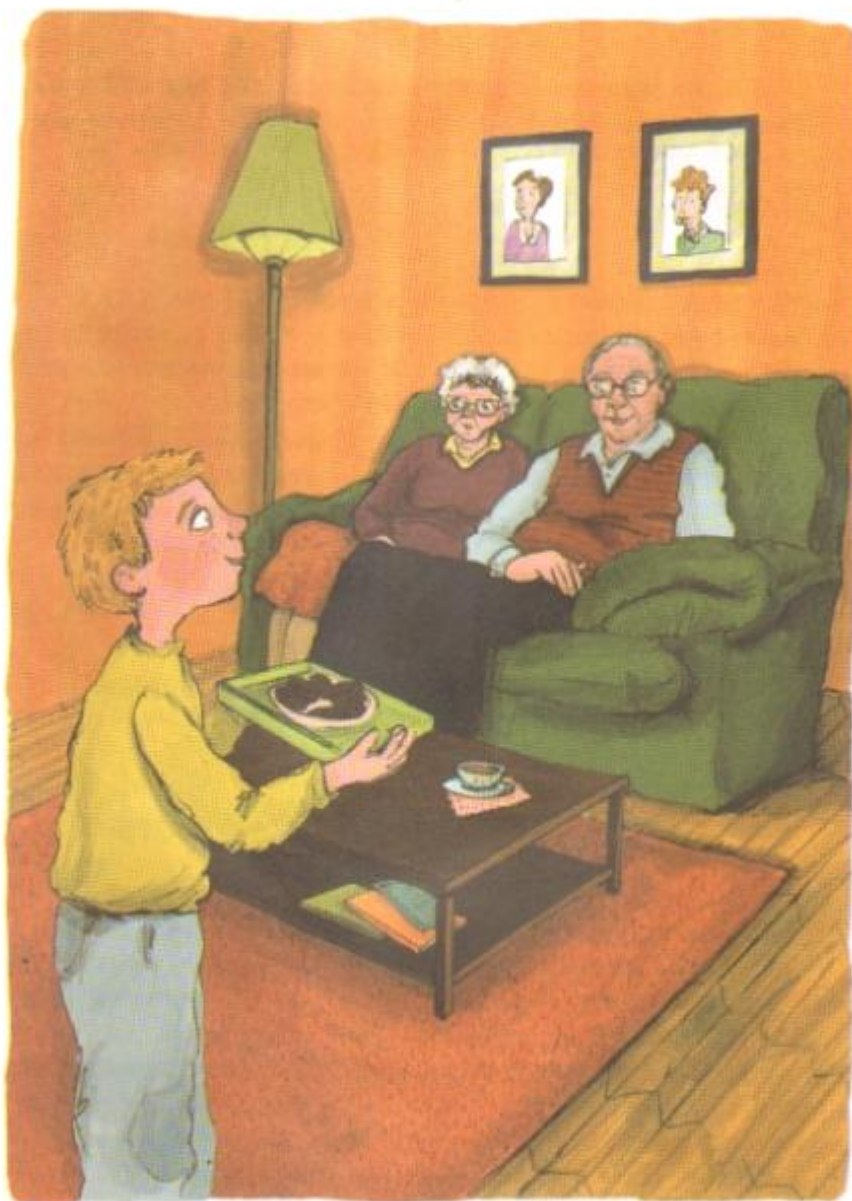
Ема подучава Агија како се везују кравате.

– Не волим кравате — рече Аги. — Подсећају ме на то да мама и тата увек негде иду, а када су код куће, изгледа као да су ту случајно.

– Ни ја не волим кравате. Мене подсећају на змије које су прегазили камиони — рече Ема.

– Зашто се онда бакћемо око везивања чвора?

– Никад се не зна, Аги, никад се не зна...

88.

— Када сам била мала желела сам да будем витез кад порастем.

Ема је поправљала машину за прање веша. Аги јој је, као и обично, помагао. Додавао јој је клешта и распитивао се:

За шта служи ова жица?
Чему служи овај део?
Колико је стара машина?
Да ли у њој може да се пере и нешто друго осим веша?
(Одлична идеја! — помисли Ема.)

— Моје другарице су маштале да постану војвоткиње, путнице по егзотичним крајевима, креаторке одеће, или генијалне списатељице које полуде тачно на време да се удају и роде децу. Мој стриц, који је био клавир штимер, рекао ми је: „Професија витеза је изузетно захтевно занимање, али, душо, плашим се да живиш у погрешном времену за тако нешто“. Мој стриц је био диван човек.

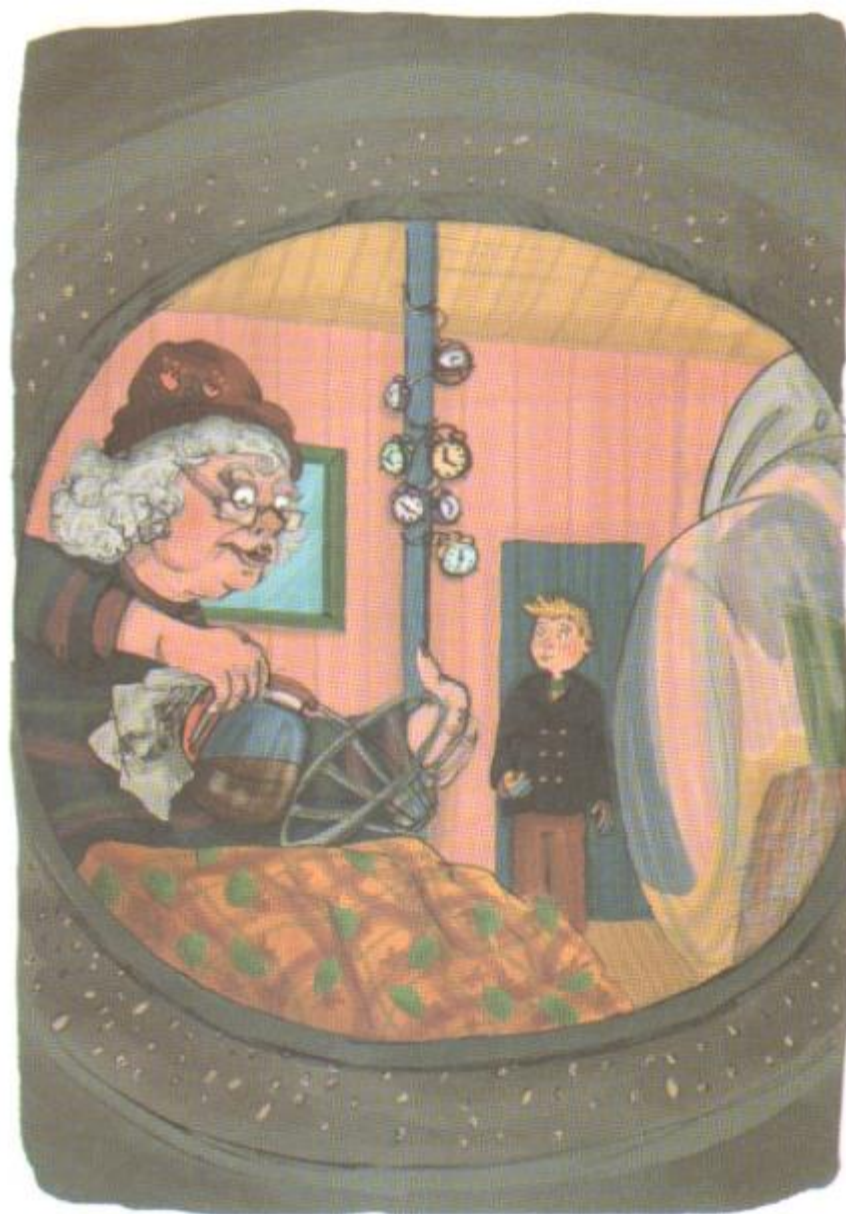
Ипак, не верујем да ми је рекао истину...

89.

— Данас је тако леп дан, мораћу нешто да ти поклоним.
Ема оде до комодe у дневној соби и из фиоке извуче упакован пакетић са плавом машном.

— За супер Агија супер нешто. Хајде, отвори!

Он поче полако да отвара поклон.
Да није заборавио свој рођендан?

Не, рођендан је прошао.

Да није... не, ништа му не пада на памет.

Аги одмота украсни папир: била је то свеска са кожним, тврдим корицама и налив-перо.

— Пиши — рече Ема. — Пиши шта хоћеш и када хоћеш. То ће ти помоћи да, као што твоја мачка са два тела има два срца, тако и ти живиш два живота.

90.

На првој страници Аги је записао:

„Аги је дечак који:

— зна да заобиђе једну бару на путу за школу и упадне у другу

— напише писмо за Ему и убаца га у поштанско сандуче

— понекад плаче у остави за ципеле или на неком другом месту

— помаже Еми да поправља ствари

— жели да има корњачу или брата

— заспи без бројања оваца

— има ујака који има жену који имају навику да спавају послеподне и хрчу

— пита маму и тату: „Како сте?“ када се врате са посла или однекуд, али само ако је будан.“

Аги је прочитао оно што је написао и помисли:

„Зар сам ја тај Аги?“

Ако бисте питали Агија, рекао би вам да он сасвим случајно личи на себе.

— Јеси ли спреман?
 — Спреман сам.
 — Хајдемо! — узвикну Ема и намести шеширић са перјем на свом средњевековном шлему.

Када је дама витез, тај витез мора да буде дама.

Ема и Аги (обучен у плаву одору која му се вукла по земљи) изађоше на сред улице и зауставише саобраћај.

Шта је, ту је.

Прохтело им се да се играју баш на улици.

Ема држи у рукама виолину.

— Купила сам је преко огласа. Казали су ми да је три пута старија од најстаријег човека на Земљи.

— Где су јој жице? — упита Аги.

— Немам појма. Допала ми се како мирише. Никад нисам осетила такав мирис времена.

— Ема, хоћеш ли ме одвести у музеј воштаних фигура у недељу?

— Не. Хајдемо данас.

— Данас? — упита Аги.

— Можда ми нећеш веровати, али за мене је данас недеља. Аги, ја сам толико стара да дани у седмици и не стоје баш чврсто на свом месту!

У музеју је Аги толико био опчињен фигуром Џингис-кана да му је одломио прст.

— Да је којим случајем жив — забезекну се Ема — награбусили бисмо!

То јој је дало идеју.

— Аги, ове лутке никако не могу да оживе. Али...

Ема поче да проучава натписе — величину, облик слова, удаљеност од фигура и остало.

Потом је цело вече нешто мајсторисала у свом радном кабинету.

Следећег дана су опет посетили музеј. Аги је требало да одвлачи пажњу чувара питањима као што су:

А зашто немате тенк од воска?

Да ли се Наполеону допала његова фигура?

Хтео бих да купим фигуру целата, да ли примате кеш?

После неколико тренутака, посетиоци су зачуђено стајали испред Еме која је избечила очи, отворила уста и у руци држала нешто налик на мач, док је другу руку испружила према натпису на коме је писало:

„Један од витезова из паралелног времена,

ЕМЕРНИУС,

чији је стриц, клавир штимер, грдно погрешно када је рекао да је време витезова прошло!“

96.

Ема је управо завршавала макету авиона из I светског рата. Волела је авионе, мада се никад није потрудила да уђе у један.

Ево шта је Аги записао у својој свесци:

„Ема је таква — у свему учествује на свој начин. Ко то успе да разуме, тај је врло близу тога да постане Ема“.

97.

Тата је љут. Не зна због чега, просто је љут.

— Аги, зар ти нисам рекао да поспремиш гаражу?
— Урадио сам то, тата.

Тата је љут и незадовољан. Касније, ипак проналази разлог и заврће Агију уво.

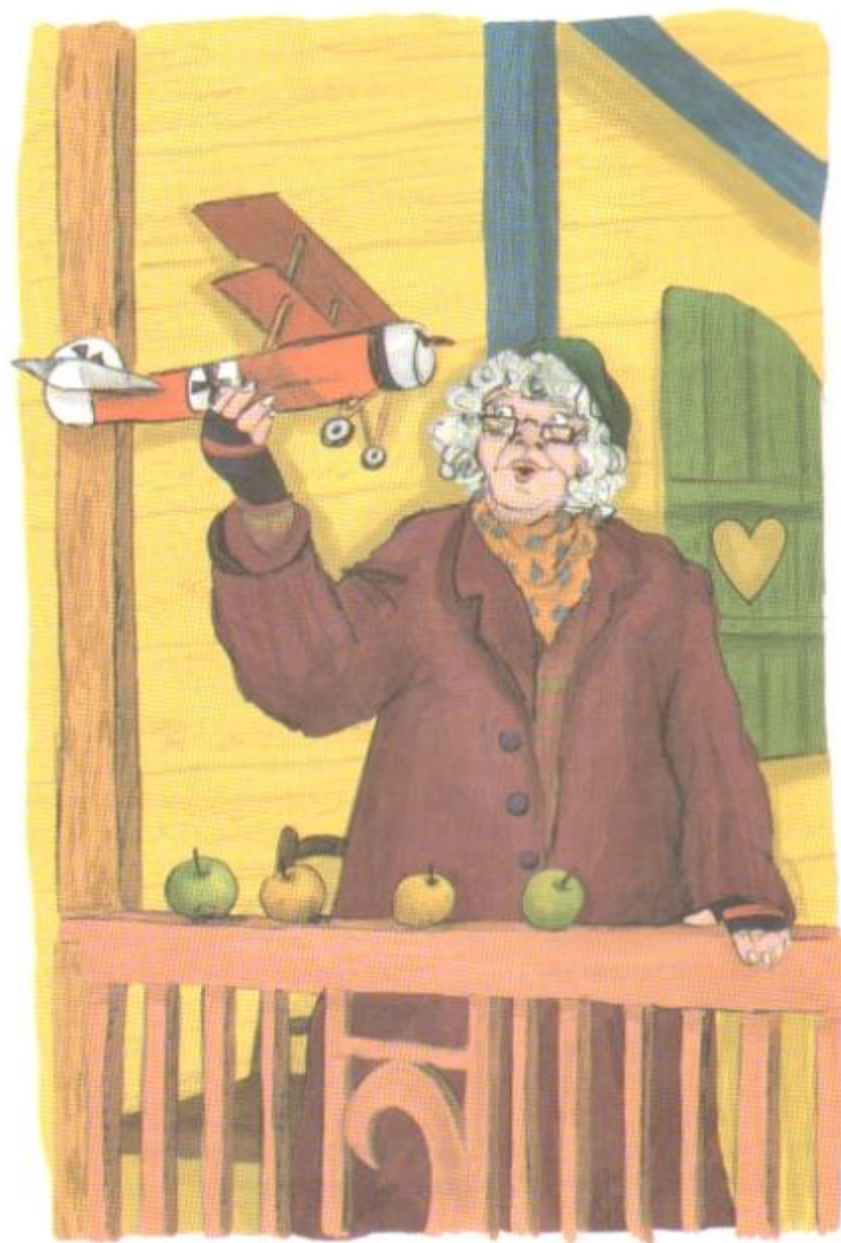
98.

Ујак је дошао без ујне.
— Разишли смо се, Аги, мој човече — каже.

Док је спавао,
хркао је некако тужно.

99.

— Аги, како само брзо растеш! — рече ујак протрљавши очи, а затим поче да прелистава магазин о моторима.

100.

„Ја волим моћ ћелавог, модерног ујака.
Мој ујак воли модерне моторе.
Мотори не воле никог“,

записао је Аги.

101.

Аги и Ема седе у аутобусу и возе се градом.

— Претпостављам да те макете аутобуса уопште не интересују? — упита Аги.

— Неее, сувише су досадни.

„Ема је заиста понекад блесава“, записао је Аги.

102.

— Заборавила сам! — узвикну Ема и лупи се по челу.

— Шта? — упита Аги.

— Не знам! Нешто сам заборавила. Чекај! Заборавила сам да је требало да се сетим да сам нешто заборавила. Сада је све у реду.

— Шта си заборавила? — упита Аги прилично збуњен.

— Објаснила сам ти. Немој да ме тераш да се баш свега сетим!

103.

— Аги, погледај — рече Ема и отвори шаку. — Ово је мрав који умишља да је слон који умишља да је мрав.

— Али, он има сурлу.
— Немогуће, ово је пристојан мрав. Он умишља да је само оно што не може да буде!

104.

ЛЕНЧАРЕЊЕ ЗА ПОЧЕТНИКЕ

од Еме

ПРВА ЛЕКЦИЈА

Сваки почетак је тежак.

За праве лењивце то није разлог за бригу – ни остало није лако.

ДРУГА ЛЕКЦИЈА

Није лепо бити себичан: ленчарење треба поделити са пријатељима.

ТРЕЋА ЛЕКЦИЈА

Лењивац никад није беспослен. Чак и када заиста нема шта да ради, он ће мало радити, а мало неће.

ЧЕТВРТА ЛЕКЦИЈА

Ко није способан да са дивљењем посматра залазак Сунца, узалуд ленчари.

ПЕТА ЛЕКЦИЈА

Лењивцу је увек досадно у друштву особе која зева. Зевачи нити знају да ленчаре, нити да раде како треба.

ШЕСТА ЛЕКЦИЈА

Лењивац је увек љубазан и бави се спортом.

СЕДМА ЛЕКЦИЈА

Бити лењивац значи бити сањар.

Сањар може и на искљученој рингли да скува јаја за доручак.

ОСМА ЛЕКЦИЈА

Чак и када се у ленчарењу преврши свака мера, увек ће моћи још мало да се ленчари!

105.

Агија су журила низ улицу четворица дечака, али је он био бржи и умакао им је.

Ако бисте питали Агија за разлог, слегнуо би раменима. Колико је њему познато, никоме се није замерио.

Ако бисте питали клипане зашто су хтели да се докопају Агија, ни они не би могли да дају неки паметан одговор.

Једно је сигурно — било им је много досадно и нису знали шта ће са собом.

106

Нешто слично десиће се за пар дана, али овај пут Ема ће журити продавца сладоледа.

Вероватно и Ема може понекад да осећа досаду.

107.

— Зашто толико много људи не зна прави тренутак када треба да престану да бесмислено журе због најразличитијих глупости, и просто ураде неку ствар која нема везе ни са чим?

Ово је било питање које је Ема волела да вежба.

108.

— Ема, седео сам јуче на степеништу и чуо како мама и тата причају о новој селидби.

Ако бисте питали Агијеве родитеље да ли је то заиста неопходно, гледали би вас као да сте пали с Марса.

109.

Ема је научила Агија да плива.
Што се тиче пливања, Аги је сада био комплетан.

Остало је још само да Ема научи да плива и скаче на главу са висине од 121 метра. Под условом да би јој то причињавало задовољство.

110.

„Ма колико пута да се селим, никако не могу да се навикнем на то. Изгледа да сам рођен са неким талентом да ме селидбе нарочито нервирају“,

записао је Аги у својој свесци.

111.

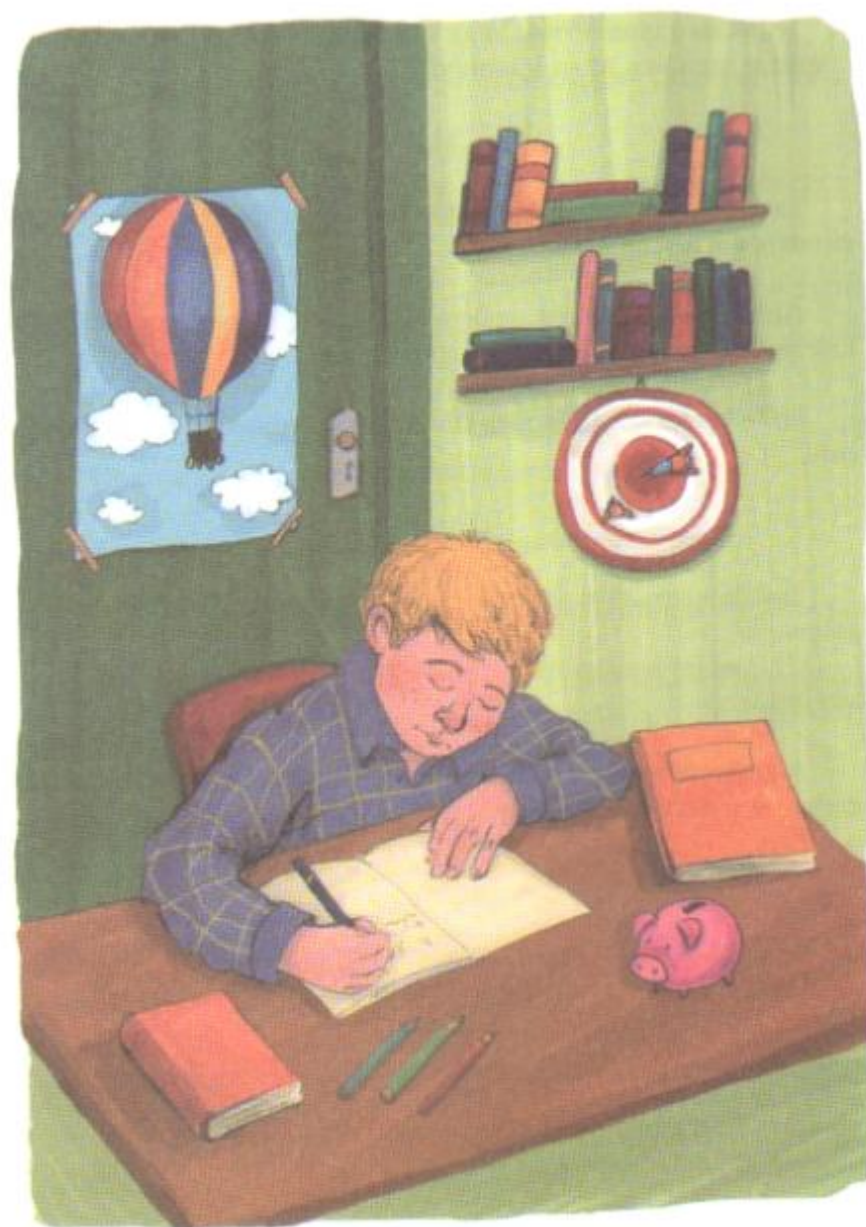
„Да ли је могуће да се Ема припрема да истрчи маратон који ће се одржати за 7 месеци? То је блесаво, али је још блесавије што ја мислим да ће Ема успети у томе!“,

записао је Аги.

112.

Касније, Аги је дописао:

„Ема ми је у поверењу рекла да ће трку за сваки случај почети са циља, а не са старта. Каже да не воли гужву и буку, а за маратон је потребна концентрација.

Рекла је:

— Ја сам таква особа. Увек се крећем у смеру супротном од кретања казаљки на часовнику!"

113.

Ема и Аги су се договорили да одгледају неку политичку емисију на телевизији.

Аги је био рекордер: зевнуо је 43 пута, и тако повео испред Еме која је постигла свега 39 зевања.

Није се сетио да је Ема пропустила првих пола сата емисије.

114.

Ема је нестала и није је било неколико дана. Аги се јако забринуо.

Стално јој је слао хрпу писама и телеграма на која није стижао одговор.

Ако бисте питали Агија, рекао би вам да су то били најдужи дани у његовом животу.

115.

Када се напоскон од некуд вратила, била је јако тајанствена. Просто, није са Агијем о томе причала.

116.

Тата је стајао у предсобљу и звао Агија.

— Аги, дођи доле.

Аги сиђе и зачуђено га погледа.

— Десиће се — рече тата и заглади косу. — Селимо се за две недеље.

Аги је нетремице зурио у њега, затим прогута кнедлу и отрча у оставу за ципеле.

— Диван, послушан дечак — рече тата и поносно се насмеши. — Већ почиње да пакује своју обућу!

117.

Припреме за селидбу су текле јако брзо.

Ако би сте питали Агија, не би вам ништа рекао.

Све што је желео било је да се време у Улици Храстова заустави.

Јер, као и остале, ни ова кућа није била нарочито значајна. Али, сада, њена важност је била у томе што се преко пута налазио Зачарани Замак.

А у Замку је живела Ема.

118.

— Ја не идем нигде! Нећу нову кућу, остајем! — узвикну Аги.

Мама и тата су били загњурени у гомилу папира.

— Вама и тако није важно да ли ја постојим или не. Ако ме се ужелите, ја ћу бити на тавану. Тамо ћу живети, а ви ако хоће-

те, слободно ме посетите. Ја не идем и — тачка! Нећу да оставим Ему!

— Ко је Ема? — упита тата равнодушно.

— Луда старица од преко пута. Нико важан, не обраћај пажњу — одговори мама, не престајући да сређује папире.

— Ема није луда! Ема је мој једини пријатељ, она је најважнија на свету!, викао је Аги док су му сузе избијале на очи.

Тресао се и коса му се рашчупала.

— Аги, причаћемо касније, сада имамо посла — одмахну тата руком.

— Нема више шта да се прича, ја не идем нигде!

— Сада је доста! — раздрао се тата. — Иди у своју собу!

119.

— Можда ће ти ово звучати чудно, можда ћеш помислити да те не волим, али немој да се препиреш са родитељима. Спакуј се и иди — било је све што је Ема рекла (тих дана била је страшно заузета).

Није му помогла, није хтела да Аги остане у Улици Хрстова, близу ње. Аги је занемео. Осећао је како га у грудима пече, као да је прогутао упаљени мотор путничког авиона.

Никада се није осећао оволико сам.

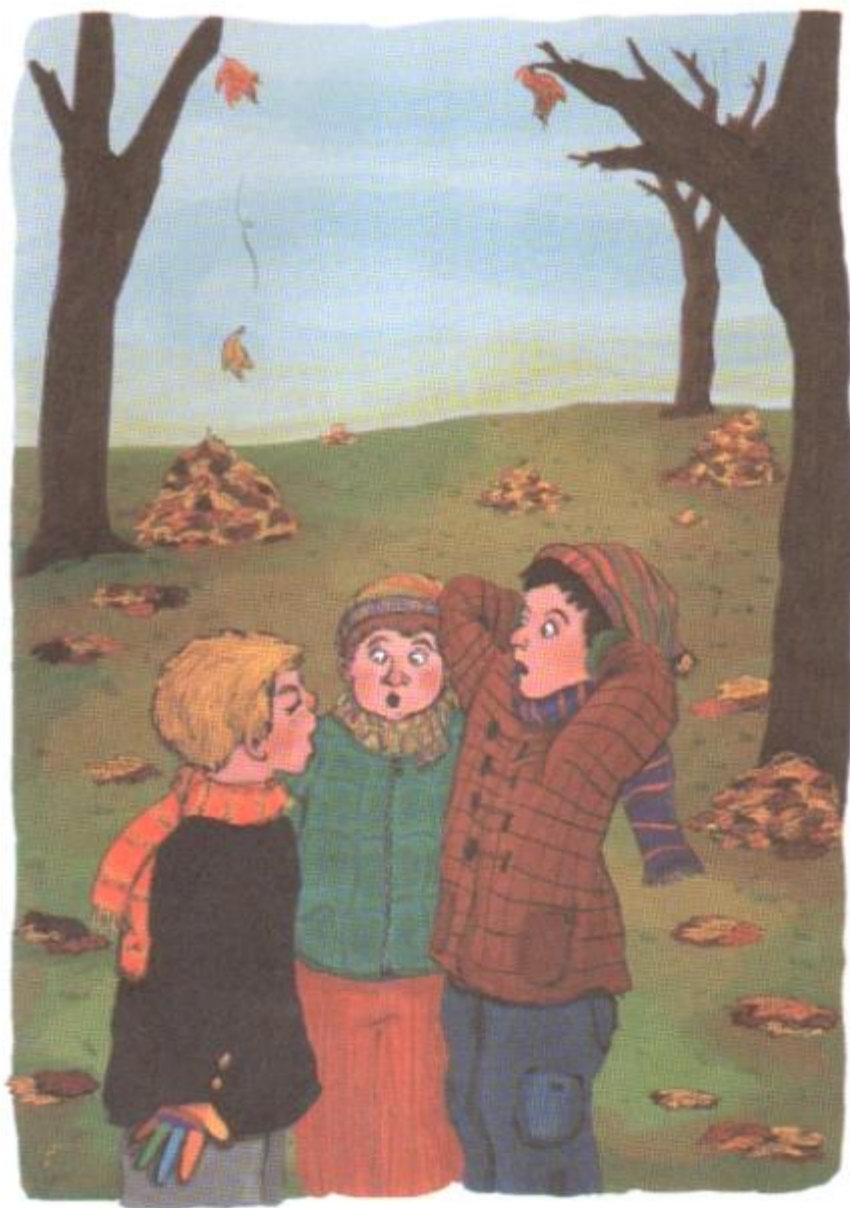
— Веруј ми — рече Ема док је ћутећи излазио из њене куће.

120.

Аги је једноставно пошандрцао.

Враћао се из школе, а деца су викала за њим:

— Аги, глупердо! Аги, глупердо!

Помислио је:
„Да је Ема на мом месту, да је Ема — Аги, тај Аги би урадио нешто неочекивано“.

Дакле, просто је пошандрцао.

Пришао је групи деце, умешао се међу њих и почео да се дере:

— Аги, глупердо! Аги, глупердо!

Чудно, осећао се изврсно.

121.

Нова кућа је била без везе, као и све остале.

Имала је све што куће обично имају, и ништа по чему би могла да се упамти. Ружне тапете, двориште без цвећа, зарђала клацкалица, — то је глупост у коју је Аги упао.

Ујаку је, очигледно, свеједно.

Он може да хрче на сваком месту, све док има софу, поподне и модерне драгулије.

122.

Баш преко пута нове куће Аги примећује једну кућу, која је толико стара, да би обичан поветарац могао да је сруши за де-лић секунде, као кулу од карата.

Та страћара помало личи на Зачарани Замак. Сетио се Еме и погнуо главу. Покушавао је да отера од себе многа питања.

Баш сам сâм, ништа се за мене неће променити, мисли Аги.

Док се мешкољи у кревету, чује ударац каменчића у прозор.
— Размажено дериште, устај!

Доле је стајала Ема. Смешила се и из очију јој је извирало сунце.

— Зар си мислио да можеш тек тако да ме се отарасиш? Колико сам се само намучила да купим овај крш од куће. Шта чекаш? Силази, имамо толико тога да поправљамо!

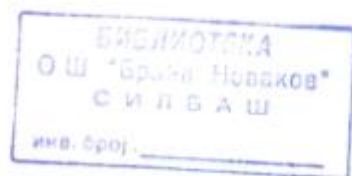
ЈЕДНА АГИЈЕВА БЕЛЕШКА О ИГОРУ К.

„Игор К. је рођен у прошлом веку, после поноћи, у граду који се са свих страна назива Београд.

Његова мама је — песник, тата је у ретким тренуцима — философ, брат — поврмени геније.

Као и ја, и Игор има ујака који је увек на ивици сна.

Моји пријатељи: Флоријана, Симонида и Јустин сматрају да Игор заиста постоји у једном Свету, за који Ема каже да је врло, врло... чудан.“

САДРЖАЈ

<i>Писмо младом читаоцу</i> (Бранко Стевановић)	5
АГИ И ЕМА	9

